

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: درس ۲ منطق



دبیرستان دخترانه علوی واحد

شرق

۱- نوع امکان ایجاد مغالطه کدام عبارت در مقابل آن، به درستی ذکر شده است؟

- ① خرما قهوه‌ای است. ولی من رنگ تیره‌تر از آن را می‌پسندم. (شیوه نگارشی کلمات)  
 ② تا قیامت هر که جنس آید بدان  
 ③ خدا نور آسمان و زمین و هرچه در آن دو است. (ابهام در مرجع ضمیر)  
 ④ سهیل به شهر روز گفت زلزله شش ریشتری خانه‌شان را خراب کرده است. (توسل به معنای ظاهری)

۲- در کدام گزینه مغالطه مشخص نبودن مرجع ضمیر وجود دارد؟

- ① وقتی سیامک خبر پیدا شدن دوچرخه برادرش را به امیر داد، امیر از این خبر خیلی خوشحال شد و آن را به برادر سیامک گفت.  
 ② به منوچهر گفتم دوستش پس از ابتلا به آنفلوآنزا خیلی ضعیف شده است.  
 ③ وقتی خانم معلم همراه با سارا وارد کلاس شد، به او گفت کلاس هنوز شروع نشده است.  
 ④ مولوی در مثنوی معنوی سروده است که جمله ناگوارش از طلب گوارش است.

۳- به ترتیب به چه منظور به مبحث الفاظ در منطق توجه می‌شود و چرا از الفاظ استفاده می‌کنیم؟

- ① بیان و انتقال افکار خود به دیگران - جلوگیری از خطای اندیشه  
 ② وارد نشدن در قواعد صرفی و نحوی علم منطق - بیان و انتقال افکار خود به دیگران  
 ③ جلوگیری کردن از خطای اندیشه - بیان و انتقال افکار خود به دیگران  
 ④ جلوگیری کردن از خطای اندیشه - عدم وابستگی علم منطق به زبان خاص

۴- در کدام یک از اقسام دلالت تلفظ بر معنا، لفظ مطابق با معنای اصلی است و «مغالطه توسل به معنای ظاهری» چیست؟

- ① دلالت مطابقی، به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمنی و التزامی که به خطایی منتهی می‌شود.  
 ② دلالت تضمنی، به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمنی و التزامی که به خطایی منتهی می‌شود.  
 ③ دلالت مطابقی، به کار بردن دلالت تضمنی و التزامی به جای مطابقی که به خطایی منتهی می‌شود.  
 ④ دلالت تضمنی، به کار بردن دلالت تضمنی و التزامی به جای مطابقی که به خطایی منتهی می‌شود.

۵- در صورتی که لفظ تکرار شده در مقدمات یک استدلال معنایی یکسان نداشته باشد و با این وجود از قیاس نتیجه گرفته شود، با چه مغالطه‌ای روبه‌رو هستیم؟

- ① اشتراک لفظ  
 ② توسل به معنای ظاهری  
 ③ نگارش کلمات  
 ④ ابهام در مرجع ضمیر

۶- نوع دلالت در کدام گزینه امکان ایجاد مغالطه توسل به معنای ظاهری را ندارد؟

- ① گاو مش حسن زاید.  
 ② خانه دایی محسن پس از سال‌ها خراب شد.  
 ③ آنقدر گرسنه‌ام که می‌توانم تمام بشقاب را بی‌لعم.  
 ④ من ایرانم و تو عراقی چه فراقی.

۷- در کدام عبارت امکان ایجاد مغالطه وجود ندارد؟

- ① این گاو چه شاخ‌های بزرگی دارد.  
 ② طرف شاخ گاو را شکاند.  
 ③ شاخ‌بازی در آوردن هزینه دارد.  
 ④ قدرت، گاو مش حسن را به خانه‌شان برد.

۸- اگر بعد از بیان عبارت «علی و زهرا با هم ازدواج کردند»، این را تذکر بدھیم که علی و زهرا زن و شوهر نیستند، از امکان بروز چه مغالطه‌ای جلوگیری کرده‌ایم؟

- ① شیوه نگارش کلمات  
 ② اشتراک لفظ  
 ③ ابهام در مرجع ضمیر  
 ④ توسل به معنای ظاهری

۹- نوع دلالت لفظ «شکل» در کدام عبارت التزامی است؟

- ① دایره، شکل است.  
 ② این قضیه شکل دیگری هم دارد.  
 ③ پنجره، مربعی شکل است.  
 ④ شکل دارای انواع است.

۱۰ - «مغالطه نگارشی کلمات» ناشی از عدم توجه به کدام گزینه است؟

- ① ابهام موجود در جملات  
 ② به کار بردن معانی مطابقی و تضمنی کلمات به جای یکدیگر  
 ③ رعایت علائم سجاوندی در جملات  
 ④ انتقال کلمات به صورت شفاهی

۱۱ - وقتی ظاهر یک کلمه موجب شود تا دو معنای آن را با هم اشتباه بگیریم، دچار مغالطه ..... شده ایم.

- ① توسل به معنای ظاهری  
 ② اشتراک لفظ  
 ③ نگارش کلمات  
 ④ بار ارزشی کلمات

۱۲ - در کدام گزینه مغالطه ذکر شده، متناسب نیست؟

- ① گفته بودم که برای تو نوشابه می خرم. خب آب هم نوعی نوشابه است. (اشتراک لفظ)  
 ② اتهامات وارد شده توسط روابط عمومی وزارت علوم رد شد. (شیوه نگارش کلمات)  
 ③ تا پدر محمد وارد اتاق شد لپ تاپش را بست. (ابهام در مرجع ضمیر)  
 ④ تو برای برادر من تور پهن کردی! - بگرد بین اگر در همه وسایل من تور دیدی آن وقت تو راست میگی! (توسل به معنای ظاهری)

۱۳ - کدام مورد، قابلیت مغالطه توسل به معنای ظاهری را دارد یا براساس این مغالطه بیان شده است؟

- ① دانایان معتقدند که شیر، در رویاهای صادق، از علم حکایت می کند.  
 ② میان ماه من تا ماه گردون / تفاوت از زمین تا آسمان است  
 ③ گفتم: فعلاً کمی دست به عصا باش. گفت: آخر عصا ندارم.  
 ④ مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو  
 بادم از کشته خویش آمد و هنگام درو

۱۴ - در کدام گزینه نوع مغالطه درست نیست؟

- ① از انتخاب شما راضی هستم. (اشتراک لفظی)  
 ② علی رفیق ۱۱ ساله من است. (ابهام در مرجع ضمیر)  
 ③ فلانی را دیروز گرفتند. چرا؟ چون نزدیک بود بیفتد. (اشتراک لفظ)  
 ④ خانه های ساخته شده توسط شهرداری خراب شدند. (نگارشی کلمات)

۱۵ - دلالت لفظ «سقف بر دیوار» و «درخت بر میوه» و «ماشین بر موتورش» چگونه دلالتی است؟

- ① التزامی - التزامی - تضمنی  
 ② التزامی - تضمنی - التزامی  
 ③ التزامی - مطابقی - تضمنی  
 ④ التزامی - تضمنی - مطابقی

۱۶ - در تبلیغ یک کرم ضد آفتاب که تولید کشور فرانسه است، نوشته شده: «در فرانسه آفتابی شوید». این جمله زمینه ساز چه مغالطه ای است؟

- ① اشتراک لفظ  
 ② بار ارزشی کلمات  
 ③ شیوه نگارش کلمات  
 ④ ابهام در عبارت

۱۷ - به ترتیب در جملات زیر کدام یک از اقسام دلالت لفظ بر معنا به کار رفته است؟

(الف) محبت شما به این محفل گرما بخشید.

(ب) فردا به استرالیا باز می گردم.

(ج) ماشینم را به تعمیرگاه بردم.

- ① التزامی - التزامی - مطابقی  
 ② التزامی - تضمنی - مطابقی  
 ③ مطابقی - تضمنی - تضمنی  
 ④ مطابقی - التزامی - تضمنی

۱۸ - نوع دلالت لفظ بر معنای جملات زیر، به ترتیب در کدام گزینه، به درستی ذکر شده است؟

(الف) در هنگام کسوف بگوئیم، بخشی از خورشید گرفت.

(ب) دلالت لفظ «شیر» بر معنای «شجاع»

- ① مطابقی - تضمنی  
 ② تضمنی - التزامی  
 ③ التزامی - تضمنی  
 ④ مطابقی - التزامی

۱۹ - در کدام گزینه فقط یک کلمه وجود دارد که مشترک لفظی نیست؟

- ① خانه - سیر - شیر  
 ② تا - غایت - گذشتن  
 ③ بسته - سیر - بردن  
 ④ امثال - ماندن - خواندن

۲۰ - کلمات مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب، دارای چه دلالتی هستند؟ (زلف، شهر)

زلف بر باد مده تا ندهی بر بادم  
 ناز بنیاد مکن تا نکنی بنیادم

شهره شهر مشو تا نهم سر در کوه  
 شور شیرین منما تا نکنی فرهادم

- ① مطابقی - مطابقی  
 ② تضمنی - تضمنی  
 ③ مطابقی - تضمنی  
 ④ التزامی - مطابقی

۲۱- در کدام گزینه به‌ترتیب، کلمه مشخص شده دلالت تضمینی و مطابقی دارد؟

- ① با این کار چه گلی به سر ما زدی؟ - تیم ملی ایران گل خورد.  
 ② در کسوف خورشید ناپدید می‌شود. خورشید در منظومه شمسی وجود دارد.  
 ③ چون شبنم افتاده بدم پیش آفتاب - ز چشم پاک با خورشید هم‌بستر شود شبنم  
 ④ دستم را با چاقو بریدم - بر اساس قانون، کیفر برخی سرقت‌ها قطع شدن دست است.

۲۲- در کدام عبارت مشترک لفظی یا ابهام ساختاری وجود ندارد؟

- ① آنها از ما عکس گرفتند. ② او سال‌ها با فریب مبارزه کرد. ③ عفو لازم نیست اعدامش کنید. ④ چون ازو گشتی همه چیز از تو گشت.

۲۳- کدام گزاره زیر، ابهام در مرجع ضمیر دارد؟

- ① امسال در سیل، خانه‌ام را آب برد. ② بخشش لازم نیست اعدامش کنید.  
 ③ سامان مانند علی، درس‌هایش را نمی‌خواند. ④ زیبا به سپیده تصادف برادرش را خبر داد.

۲۴- در کدام گزینه علت توجه به مبحث الفاظ در منطق به‌درستی بیان شده است؟

- ① برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کنیم. ② خطای در الفاظ و معنای آنها می‌تواند باعث خطا در تعریف و استدلال شود.  
 ③ آگاهی از اصول جزئی الفاظ باعث تسلط ما در تعریف و استدلال می‌شود. ④ علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست.

۲۵- عدم رعایت کدام موارد، خطای مغالطه نگارشی را افزایش می‌دهد؟

- ① املائی درست کلمه - پرهیز از کاربرد کلمات دو املائی - استفاده از واژه‌های مبهم ② کتابت درست - پرهیز از به‌کار بردن الفاظ هم‌معنی - علائم سجاوندی  
 ③ علائم سجاوندی - پرهیز از کاربرد الفاظ مشترک - حرکت گذاری ④ حرکت گذاری - قواعد نقطه گذاری - پرهیز از غلط‌های املائی

۲۶- به‌ترتیب در هر یک از گزینه‌های زیر کدام یک از دلالت‌ها به کار رفته است؟

الف) علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را

ب) رشته تسبیح گر بگسست معذورم بدار

ج) دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود

- ① التزامی - مطابقی - تضمینی ② التزامی - تضمینی - مطابقی ③ مطابقی - تضمینی - مطابقی ④ مطابقی - مطابقی - تضمینی

۲۷- در استدلال زیر منشأ مغالطه چیست؟

سعدی انسان است.

انسان یک مفهوم است.

سعدی یک مفهوم است.

- ① در مقدمه اول انسان مصداق است و در مقدمه دوم انسان مفهوم است. ② در مقدمه اول انسان مفهوم است و در مقدمه دوم انسان مصداق است.  
 ③ در هر دو عبارت انسان مفهوم است. ④ در هر دو عبارت انسان مصداق است.

۲۸- در کدام گزینه، نوع مغالطه نادرست ذکر شده است؟

- ① تکالیف را مثل دیگران آخر شب انجام نده. (ابهام ضمیر)  
 ② خانه‌ام خراب شد. (توسل به معنای ظاهری)  
 ③ خانه‌های ساخته‌شده توسط شهرداری خراب شدند. (مغالطه نگارشی کلمات) ④ او گفت این پول سهم من است. (اشتراک لفظ)

۲۹- در حکایت زیر چه نوع مغالطه‌ای وجود دارد؟

«معلمی در کلاس گفت: سعادت غایت زندگی انسان است، دانش‌آموز باهوشی که قبلاً شنیده بود غایت زندگی آدمی همان مرگ اوست، از معلم پرسید: آیا سعادت ما همان مرگ است؟»

- ① مغالطه بار ارزش کلمات، زیرا دانش‌آموز به مترادف بودن کلمات «انسان» و «آدمی» توجه نکرده است.  
 ② مغالطه اشتراک لفظی، زیرا دانش‌آموز به معنای متفاوت لفظ «غایت» توجه نکرده است.  
 ③ مغالطه ابهام در عبارات؛ زیرا دانش‌آموز متوجه دوپهلویی لفظ «غایت» نشده است.  
 ④ مغالطه اشتراک لفظی، زیرا دانش‌آموز به تفاوت معنایی الفاظ «آدمی» و «انسان» توجه نکرده است.

۳۰- در عبارات «از شنیدن صدای زنگ گوشی تلفن، به پشت خط بودن کسی پی بردن ..... نامیده می‌شود»، «به تاب زلف دلاویز و گشت و سوگند که تاب ز دل دیر آشنای ما بردی»، دلالت تاب اول دلالت ..... است و تاب دوم دلالت ..... است و «من ملک بودم و فردوس برین جایم برد / آدم آورد در این دیر خراب آبادم» دلالت خراب آباد دلالت ..... است.

① تصدیق - مطابقی - التزامی - تضمنی ② دلالت - التزامی - التزامی - تضمنی ③ تصدیق - تضمنی - التزامی - التزامی ④ دلالت - التزامی - التزامی - التزامی

۳۱- نوع دلالت الفاظ مشخص شده در جملات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟

«رستم بر اسب نشست - خورشید چشمانت چه زیباست - سر بریده حرف نمی‌زند - کفشم را واکس زدم»

① مطابقی - التزامی - مطابقی - تضمنی ② التزامی - مطابقی - تضمنی - مطابقی ③ مطابقی - التزامی - التزامی - تضمنی ④ التزامی - تضمنی - مطابقی - التزامی